

Πνευματικά ἐρωτήματα - Θεόσοφες ἀποκρίσεις

Ποιός ὁ ρόλος τῆς ἀνδρείας στήν πνευματική ζωή;

Ο πνευματικός ἀγώνας εἶναι μία διὰ βίου ἄσκηση. Εἶναι ὁ μόνος πραγματικός τρόπος τῆς θεώσεώς μας. Καί πρέπει νά τὸ χωνέψουμε. Καί νά μὴν πανικοβαλλώμαστε. Νά μὴν τὰ χάνουμε μπροστά στοὺς κινδύνους, πού ἀναμφίβολα θὰ βροῦμε μπροστά μας. Κίνδυνοι θανάσιμοι προβάλλουν καθημερινὰ ἐνώπιόν μας. Καί πρῶτα-πρῶτα ὁ ἐπιρροεπὴς ἀρρωστημένος ἑαυτός μας. Ἀκολουθεῖ σταθερὰ ὁ κόσμος καὶ οἱ ψυχοφθόρες παγίδες του, μαζί μὲ τὸν παντοκράτορα τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, τὸν Διάβολο δῆλα δὴ καὶ τὰ ὄργανά του. Καὶ ἀναμφίβολα ἔχουμε νά ἀντιμετωπίσουμε παράλληλα θλίψεις πολλές καὶ πόνον ἀβάστακτον, συνθῆκες ἀπρόβλεπτες καὶ πολλάκις δυσμενεῖς. Καὶ συνήθως ἀντίθετες μὲ αὐτὲς πού προσδοκούσαμε. Θέλουμε γιὰ παράδειγμα τὴν ὑγεία μας καὶ μᾶς ἔρχονται ἀρρώστιες. Περιμένουμε ἐπιτυχία στὰ ἔργα μας καὶ μᾶς κτυπᾶνε ἀποτυχίες. Ἐπιζητᾶμε τὴ γαλήνη καὶ μᾶς βαρᾶνε τῆς ζωῆς οἱ διάφορες λαίλαπες. Ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν ἀγιότητα καὶ τὴν τελειότητα καὶ γνωρίζουμε πτώσεις θανατηφόρες καὶ ψυχοφθόρες. Κάνουμε ἓνα θῆμα μπροστά καὶ διαπιστώνουμε, ὅτι κάναμε δέκα θῆματα πίσω. Κουραζόμαστε γιὰ κάτι τὸ καλὸ καὶ πειραζόμαστε ἀπὸ ἀμφιβολία καὶ στενοχώρια, ἀπὸ ὑποχωρητικότητα καὶ ἀναδλητικότητα. Δηλώνουμε ὅτι ἀγαπᾶμε τὸν Χριστὸ καὶ καθημερινὰ τὸν ἀρνούμαστε. Ὁμιλοῦμε γιὰ πνευματικὲς ἐπιθέσεις καὶ προβάλλουμε συνήθως ἄκαιρη ἄμυνα καὶ γι' αὐτὸ δὲν κερδίζουμε τίποτε. Δὲν λύνουμε κανένα μας πρόβλημα. Δὲν πετυχαίνουμε κανένα ἀπὸ τοὺς στόχους μας. Καὶ δὲν φθάνουμε στὸ τέλος, πού ἀπὸ μικροὶ ὠραματιστήκαμε καὶ μεγαλύτεροι προγραμματίσαμε. Ὅποῖον κατάντημα οἰκτρὸν!...

Ἄλλὰ τί εἶναι ἀνδρεία; Βεβαίως δὲν προτιθέμεθα ἐδῶ νά δώσουμε τὸν ἐπιστημονικὸν/φιλοσοφικὸν ὀρισμὸν τῆς ἀνδρείας. Ὁ καθένας μας μπορεῖ νά ἀνατρέξῃ σὲ διάφορα λεξικά -ἀρχαῖα καὶ σύγχρονα- καὶ νά βρῇ ἐκεῖ τὸν ὀρισμὸν τῆς ἀνδρείας. Ἀπλῶς ἐμεῖς σκοπεύουμε ἐδῶ νά καταθέσουμε σκέψεις ἀπλές, πλὴν ὅμως πρακτικὲς, γύρω ἀπὸ τὴν ἀνδρεία καὶ τὸν ρόλο της στοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνες, ἀποδεικνύοντας ταυτόχρονα, ὅτι ἡ ἀρετὴ τῆς ἀνδρείας ἀποτελεῖ καὶ εἶναι ἡ κυρία καὶ ὑψιστὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβαση τοῦ πνευματικοῦ μας ἀγῶνος. Κατὰ ταῦτα ἀνδρεία:

- Είμαι ή πλήρης έτοιμότητα που χρειαζόμαστε ανά πάσαν στιγμή για την αντιμετώπιση των όποιωνδήποτε ένδεχομένων να προκύψουν στην πορεία προβλημάτων και καταστάσεων.

- Είμαι τὸ γενναῖον φρόνημα, που ἐπιδεικνύουμε σὲ κάθε μας πρόβλημα και δυσκολία, σὲ κάθε μας ἀρρώστια ἢ πειρασμὸ και κίνδυνο, σὲ κάθε μας ἀμφιβολία, σὲ κάθε συκοφαντία και διασυρμὸ, σὲ κάθε παγίδα και θλίψη, σὲ...

- Είμαι τὸ γκρέμισμα τῆς μικροπρέπειάς μας, που συχνὰ μᾶς διακατέχει και μᾶς ὀδηγεῖ σὲ παραλογισμοὺς και ἐκζητήσεις ἀπὸ τὸν Θεὸ δευτερευούσης σημασίας π.χ. Δῶσέ μου, Θεέ μου, νὰ καταλάβω ἂν μὲ ἀγαπᾷ ὁ/ἡ δεῖνα.

- Είμαι ἡ μόνιμη και διαρκῆς ἐξυπηρέτηση τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς μας. Νύκτα και μέρα δουλεύω για τὴν τελείωσή μου, για νὰ εὐαρεστήσω στὸν Δημιουργὸ και Πλάστη μου. Γι' αὐτὸ και σκύβω στὸν λόγο Του, για νὰ γνωρίσω τὸ θέλημά Του και νὰ τὸ κάνω φάρο στη ζωὴ μου. Και δὲν κουράζομαι γι' αὐτὸ που κάνω, ἀλλ' οὔτε και χαλαρώνω, γνωρίζοντας ὅτι οἱ ἐχθροὶ πάντοτε καραδοκοῦν νὰ μὲ σύρουν μακρὰν τοῦ Θεοῦ και τῆς ἀποφάσεώς μου νὰ Τὸν ὑπηρετῶ.

- Είμαι ἡ διάκριση που ὀφείλω νὰ ἔχω ἀπέναντι σὲ ἀνθρώπους, ἀπέναντι σὲ πράγματα και καταστάσεις. Κέντρον τοῦ ἀγῶνος μου εἶναι ὁ Θεὸς και μόνον και ὄχι τὰ δικά μου ἀγαπητὰ πρόσωπα ἢ ὁποιοῖδήποτε ἄλλοι ἄνθρωποι -φίλοι, γνωστοί, συνάδελφοι κ.ο.κ. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶμαι στη σκέψη ἐλεύθερος και δὲν ἐξαρθῶμαι ἀπὸ τὴ σκέψη (παρὰ μόνον ἀπὸ τὴ σκέψη τοῦ Γέροντά μου) και τὴ ζωὴ τῶν ἄλλων συναθρώπων μου, που δὲν θὰ παύσουν νὰ μοῦ εἶναι πειρασμός.

- Είμαι ἡ ἀνάληψη τῶν εὐθυνῶν μου, πρᾶγμα που μὲ κάνει νὰ μὴ γίνω προδότης τοῦ εὐγενοῦς ἀγῶνος μου ἢ λιποτάκτης τῶν ὑψηλῶν ἀρχῶν και ἐπιδιώξεών μου. Ἔτσι δὲν προδίδω τὴ θέλησή μου νὰ ἐνωθῶ μὲ τὸν Θεό μου.

- Είμαι ἡ ἐκούσια ἀφάνειά μου ἀπὸ τὰ συμβαίνοντα γύρω μου. Δὲν θέλω στὸ κάθε τι νὰ εἶμαι παρὼν και νὰ λέω τὴ γνώμη μου, ἔστω κι ἂν ἔχω ἀποψη τεκμηριωμένη. Ὅσο γίνομαι ἀφανής, τόσο περισσότερο σχολάζω στὸν Θεὸ και ἐνώνομαι μαζί Του.

- Είμαι τὸ αἶσθημα τῆς χαρᾶς, που καθημερινὰ βιώνω ἀπὸ τὴν πνευματικότητά μου χάρις στὸ ἔλεος και τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ και δὲν παραδίνομαι στη στενοχώρια και στη θλίψη για νὰ γίνω θήραμα τοῦ Πονηροῦ.

• Εἶναι ἡ βεβαιότητα τῆς νίκης, ἔστω κι ἂν ἡ ψυχὴ μου κατακλύζεται ἀπὸ πάθη καὶ ἀδυναμίες, ἀπὸ ἀμφιβολίες καὶ ἀπιστίες, ἀπὸ πτώσεις καὶ ἀπογνώσεις, ἀπὸ σκληρότητες καὶ ἀνηθικότητες καὶ χίλια δυὸ ἄλλα βρωμερὰ στοιχεῖα. Πιστεύω νὰ νικήσω. Καὶ θὰ νικήσω, γιατί ὑπάρχει ὁ Θεὸς καὶ μὲ βοηθεῖ καὶ μοῦ συμπαραστέκεται. Καὶ δὲν θὰ μὲ ἀφήση νὰ χαθῶ στὰ χέρια τοῦ μισανθρώπου ἐχθροῦ.

• Εἶναι οἱ οἰκτιρμοὶ ἐλέους καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν ἀδύνατον καὶ τὸν πάσχοντα συνάνθρωπό μου καὶ συνεπῶς ἡ ἐκ μέρους μου ἀναγνώρισή του. Πρέπει νὰ σκύψουμε στὸν κάθε πτωχὸ καὶ δυστυχῆ καὶ νὰ ταπεινωθοῦμε μπροστὰ τους, γιατί αὐτὸ ἀποβαίνει μαρτυρία πνευματικῶς ἀνδρείου ἀνθρώπου.

• Εἶναι ἡ ἀποφυγὴ κρίσεως ἢ κατακρίσεως τοῦ πλησίον. Δὲν πρέπει νὰ ἀναμειγνύμαστε στὴ ζωὴ τῶν ἄλλων. Νὰ μὴ μπαίνουμε στὴ ζωὴ τους, στὴ σκέψη τους, στὴ διάθεσή τους, στὶς προθέσεις τους, στὶς ἀπαιτήσεις τους, στὰ λόγια τους καὶ στὰ ἔργα τους..., γιατί ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀσύλληπτη καὶ ἀκατάληπτη, πραγματικὸς λαβύρινθος.

• Εἶναι ἡ ἀποδέσμευσή μας ἀπὸ τὸν τρόπον ἢ καὶ τὸν τόπον τῆς ζωῆς μας. Πρέπει νὰ μάθουμε νὰ ὑπολογίζουμε τὰ λάθη μας καὶ νὰ συντριβώμαστε ἀπ' αὐτά. Ἡ προσκόλλησή μας στὸν τρόπον ἢ καὶ τόπον ζωῆς θὰ μᾶς γιομίση μὲ τάλαιπωρίες καὶ θλίψεις καὶ θὰ συντριψῆ ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας τὰ φρούρια τῆς χαρᾶς καὶ εἰρήνης καὶ θὰ τὴν ἀφήσῃ ἔρημη.

• Εἶναι ἡ φύλαξη τῆς ἀκοῆς ἀπὸ λόγια καὶ διαδόσεις, διαστρεβλώσεις καὶ χυδαιότητες, ποὺ ἐγκυμονοῦν κινδύνους πολέμων καὶ μᾶς δεσμεύουν στὸν παρόντα αἰῶνα.

• Εἶναι ἡ συνεχὴς καὶ ἀδιάλειπτη προσευχή, ποὺ μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τὰ δεσμὰ κάθε αἰχμαλωσίας τῆς καρδιάς καὶ τοῦ νοῦ καὶ τῶν θελημάτων τοῦ νοσηροῦ ἐγὼ μας καὶ μᾶς κάνει δημιουργικούς.

• Εἶναι ὁ ζῆλος ποὺ πυρπολεῖ τὴν ψυχὴ νὰ εἰσέλθῃ στὸν χορὸ τῶν Ἁγίων καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης, ποὺ τοὺς χάρισε ὁ Θεός, ποὺ ἐνώθηκε μαζί τους καὶ τοὺς χαρίτωσε. Ποὺ τοὺς ἀξίωσε νὰ ζοῦν στὸ παρὸν τὰ μέλλοντα καὶ ἀόρατα καὶ ἀκατάληπτα τοῦ Οὐρανοῦ Μυστήρια καὶ θαυμαστὰ μεγαλεῖα. Νὰ ζοῦνε τὴ σωτηρία ὡς τὴν πλέον ἀπτή καὶ ὄρατὴ πραγματικότητα. Νὰ τὴ ζοῦνε καὶ νὰ χαίρωνται. Νὰ τὴ διώνουν καὶ νὰ ἀγάλλωνται, γιατί ἐνώθησαν μὲ τὸν Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς ἐνοικεῖ ἐν αὐτοῖς. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ πλήρωμα, ἡ ὀλοκλήρωση τοῦ ἀγῶνος των, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικοῦ μας ἀγῶνος...

Ἄρχιμ. Λουκᾶς Σωτηρίου